

2010

Jg 24-2

d'n Myerlese Koerier

Uitgave van de leden van de Heemkundekring Mierlo

24^e jaargang nr. 2

15-11-2010

Redactie:

Marieke van de Konijnenberg
Carin Jansen
Rinie Weijts

Redactieadres:

Mevr. A. Berkers-Romonesco
Burgemeester van Lokvenstraat 135
5731 LT MIERLO
tel.: 0492-664118

INHOUDSOPGAVE

Van de voorzitter	3
Antonie Geeven en de Mierlose armenzorg 1850-1920	5
Programma revue Kersenoogstfeest 1950	52

Voor het aanleveren van kopij geldt het volgende:

kopij aanleveren als Word-document **zonder opmaak** met de extensie .DOC, .DOCX, of .TXT.

Foto's of illustraties **niet** insluiten in het word document. Ik kan ze dan niet verwerken. Lever ze aan als apart bestand in .TIF of .JPG met een resolutie van ten minste 300 DPI. Als er een lagere resolutie wordt aangeleverd gaat dit zeer ten koste van de afdrukkwaliteit.

VOORWOORD.

In het voorwoord van De Myerlese Koerier wordt altijd aandacht besteed aan de inhoud van het nieuw verschenen blad. Ook wordt ingegaan op de belangrijkste activiteiten van de afgelopen periode. Deze keer zal dat anders zijn.

Op 14 juni jl. overleed Frans Damen, een van de redactieleden van ons blad, op 64 jarige leeftijd. Hij was ook penningmeester van onze vereniging.

Frans vond zijn hobby's in de natuur en de heemkunde. Hij was bijzonder geïnteresseerd in archeologie. Nog geen jaar geleden stond hij bij de Mona Lisabar dagen lang tot aan zijn enkels in het water om samen met leden van de werkgroep te speuren naar Mierloos verleden. En niet zonder resultaat: het eerste Karolingische grafveld in Brabant werd blootgelegd.

Ook bij andere activiteiten was Frans Damen betrokken: het opzetten van de Meiboom, de jaarlijks terugkerende dagexcursie en de verenigingenmarkt. Samen met Leo Lenssen hield hij zich bezig met kadasteronderzoek. Wat er ook te doen was, hij maakte altijd tijd vrij als je een beroep op hem deed.

Frans was samen met Marij ook een trouw bezoeker van alle lezingen. Na afloop bleef hij dan vaak nog wat napraten en zat dan met zijn brede lach achter een groot glas met schuimend trappist, een echte "contente mens".

Met Frans is een belangrijk en sympathiek persoon voor onze vereniging weggefallen.

Marij, kinderen en kleinkinderen, wij wensen jullie bijzonder veel sterke toe.

Theo de Groof.

ANTONIE GEEVEN EN DE MIERLOSE ARMENZORG 1850-1920

Inleiding en informatie vooraf

In Stiphout werd in 1778 geboren Antonius (Toon) Geeven. Hij kwam als jongste kind ter wereld in een gezin van tien kinderen. Hij overleed te Stiphout op achtentwintig maart 1847. Vader Johannes Geeven was gehuwd met Petronella Biemans. Toon groeide op als een stoere en sterke man. Van beroep was hij landbouwer. Hij trouwde in Stiphout op zeventien januari 1813 met Cornelia Verhoeven, zij werd in Stiphout geboren op zeven oktober 1786.

Kinderen uit dit huwelijk:

Sebastianus	08-11-1813
Johannes	1814, overleden 02-09-1905
Catharina	02-12-1816
Johanna Maria	08-02-1820, overleden 19-01-1885
Johannes	08-10-1823
Helena	01-08-1827
Petrus	15-07-1831, overleden 19-07-1854

Zoon Sebastiaan

De oudste zoon Sebastiaan werd thuis 'Bastiaan' of kortweg Bas genoemd. Bas trouwde twee februari 1838 op vijftientig jarige leeftijd in Stiphout met Joanna Manders, zij werd op veertien november 1813 in dezelfde woonplaats geboren. Kort na hun huwelijk bleek dat Joanna al zwanger was. Na zeven en een halve maand werd op vijftien oktober 1838 hun eerste zoon geboren. Ze noemden hem Hendricus naar de naam van zijn grootvader van moederszijde. Hendrik Manders en Leen Sanders waren zijn grootouders. Sebastiaan Geeven en Joanna Manders woonden in Stiphout.

Uit dit huwelijk werden totaal acht kinderen in Stiphout geboren:

Hendricus	15-10-1838	Hij overleed als kind op vierjarige leeftijd 23-10-1842
Cornelia	07-09-1841	
Hendrica	08-06-1844	Zij overleed op driejarige leeftijd 18-07-1847
Helena Maria	03-03-1846	Overleed ruim een half jaar oud 11-09-1846
Hendrica	26-08-1850	Overleed zeventig jaar oud op 23-02-1920 te Helmond
Levenloos kind	15-04-1852	Tot groot verdriet van de ouders
Petrus	28-01-1855	Woonde in 1875 Houtsestraat 250 te Mierlo-Hout
Antonius	02-06-1847	

Zoon Antonius (Antonie of Toon)

Toon werd op twee juni 1847 geboren. Tot ieders verdriet was twee maanden eerder zijn grootvader, Antonie Geeven, overleden. Zeer waarschijnlijk was dit een goede reden om de pasgeborenen naar hem te vernoemen. De kleine Toon groeide in Stiphout op tot een sterke man. Later werd hij wever van beroep.

Kort na 1870 leerde hij Aldegonda Gijsbers kennen. Gonda werd in Helmond geboren op zeven mei 1849. Ze was spoelster van beroep. Na een tijd besloten ze om samen een huwelijk aan te gaan. Op achtentwintig mei 1873 werden te Helmond de trouwplechtigheden hiervan voltrokken. Toon en zijn bruid Gonda trokken vol verwachting de wijde wereld in, niet vermoedende wat ze nog allemaal mee zouden maken.

Later op dertien november 1889, na het overlijden van Gonda, zou Toon ook nog een tweede huwelijk sluiten met Theodora Maria van Stekelenborg.

Ieder van ons die later in dit verhaal met hen te maken krijgen en hen beter leren kennen, zullen een heel andere Toon en Gonda ontmoeten dan we nu van hen zouden verwachten.

Uit het huwelijk van Toon en Gonda werden vijf kinderen geboren.

Petrus 16-03-1874

Catharina 21-08-1876

Adrianus 05-06-1881

Adriana 03-11-1884

Johannes 29-05-1888

Later meer over deze kinderen.

Toon Geeven

Toon Geeven was sterk en zwaar gebouwd en was in de volle kracht van zijn leven. Het moeilijke karakter dat hij bleek te bezitten zou zeker in de toekomst nog vele problemen veroorzaken. Vooral gezag dragende personen kregen veel moeite met Toon.

In het bijzonder Mierlo's burgemeester Michaël Norbertus Panken, de Geldropse huisarts J. Jaspers en diverse anderen functionarissen. Zij allen typeerden Toon als een zeer lastige, lompe en brutale kerel. Ieder fatsoenlijk, deftig en eerlijk mens die ooit met hem in aanraking mocht komen werd door hem ruw en onwelwillend bejegend.

Als voorbeeld kan ik als schrijver het volgende levensverhaal van het echtpaar beschrijven. Hiervoor heb ik de gegevens uit het gemeente archief gebruikt. Om het geheel leesbaar te maken en leesbaar te houden heb ik de tekst minimaal aangepast zonder dat de kern van het verhaal daardoor aangetast wordt of verloren gaat.

Veel dank aan Leo Lenssen voor de aanlevering van historische gegevens. Voor alle duidelijkheid; Mierlo's burgemeester Michaël Norbertus Panken gaf zijn visie op een voorval dat in die tijd had plaatsgevonden en erg actueel was.

In conflict met Raijmakers en van de Boogaard

Johannes Raijmakers en Johannes van den Boogaard hadden op veertien november 1884 beide zitting in het gemeentelijk armbestuur. Ze waren belast met de bedeling van minder draagkrachtige inwoners uit de samenleving. Beide heren vervulden hun functie in het dorp al vele jaren, trouw en eerlijk, naar beste weten en met hart en ziel.

Datgene wat beiden met Toon Geeven hadden meegemaakt kon en mocht niet op papier worden weergegeven. Het was zo erg dat het alleen mondeling besproken kon worden. Zo kwam Toon een week eerder bij deze functionarissen om een buitengewone bedeling aan te vragen.

Het verzoek ging met zoveel brutale bewoordingen en verwensingen vergezeld dat de armmeester verplicht was hem met tussenkomst en hulp van een derde persoon de deur te wijzen. Vele grove woorden, bedreigingen van allerlei aard, beledigingen en scheldwoorden tot opwachting aan de weg toe, waren de dank die Van den Boogaard ontving voor het vele werk en de ruimere bedeling aan hem in het afgelopen jaar gedaan.

Eens werd het Raijmakers te veel. Geheel in de stijl van Geeven kwam hij bij de armmeester privé aan huis, om met groot verbaal geweld, extra financiële ondersteuning te vragen. Raijmakers stond hem rustig te woord en vertelde dat hij al het mogelijke deed ten gunste van Geeven en dat het voor hem onmogelijk was nog meer te doen. De bewoordingen en de bedreigingen namen steeds toe.

Voet bij stuk houdend wist Raijmakers hem naar de deur te loodsen en hem buitenshuis verder te woord te staan. Toen Geeven zich begon op te dringen liep het toch uit de hand en Raijmakers deelde daarbij in zijn drift een onbeduidende stomp uit. Hierbij raakte hij Geeven tegen

*Burgemeester
M.N. Panken*

één van zijn benen. Toon Geeven liet hiervan terstond een procesverbaal opmaken. Raijmakers was eerder nog nooit met politie of justitie in aanraking geweest.

Hierover schreef de burgemeester ook een brief aan de officier van Justitie in Roermond.

Aan de officier van Justitie te Roermond

“Op uitdrukkelijk verzoek zend ik u de gegevens verkregen van het gemeente- en van het armbestuur en van alle weldenkende lieden alhier. Hiervoor neem ik de vrijheid U Edelachtbare en Gestrenghe Heer het volgende mede te delen. Johannes Raijmakers, armmeester en landbouwer alhier is gedagvaard om op donderdag den achttiende november a.s. voor uwe rechtbank te verschijnen. Hij is beklagde van in den avond van den veertiende oktober j.l. den persoon van Antonius Geeven wever alhier; moedwillig te hebben geschopt of getrapt.

Beklaagde staat bij iedereen in de gemeente bekend als een door en door eerlijk, ijverig, goed en eenvoudig mens. Die het nimmer iemand lastig of moeilijk maakt. Hij is thans administrerende armmeester. Welke betrekking hij met de meeste zorg en nauwgezetheid in overleg met zijn beide mede armmeesters waarneemt.

Van klager Geeven moet juist het tegenovergestelde gezegd worden. Zo eenvoudig en goedhartig als Raijmakers is, zo lastig, brutaal en slecht geaard is juist Geeven. Doch tevens sluw en kruipend naar gelang van omstandigheden. Hier omtrent ben ik zo vrij, om in gene nodeloze herhalingen te vervallen. U Edel Gestrenghe Heer naar nevenstaande drie bijlage te verwijzen.

Naar mijn bescheiden mening is er eigenlijk ook weinig in de woning van Raijmakers tot verzwaring van deze zaak voorgevallen of het zal wel de oorzaak van Geeven geweest zijn. Dreigende houding of hatefulijke woorden hebben wellicht den armmeester ten zeerste verbitterd.

Want vaak toch, zolang hij bedeed werd, hebben alle armmeesters grote last en allerlei brutaliteit van hem ondervonden.

Zowel ik in mijne betrekking als burgemeester en de gemeenteveldwachter in de zijne niet minder. De gemeentelijke geneesheer J. Jaspers en den onderwijzer C. Van Heuven. Bij wie een paar kinderen op school zijn. Deze kan ik er niet buiten laten. Behalve voor Raijmakers persoonlijk, maar ook voor de zaak van het armbestuur in het algemeen is het mijn inziens ene treurige zaak, zoals beklagde

Het oude Raadhuis in Mierlo

tot gevangenisstraf verwezen werd. Dit nog wel door iemand die iedereen, wie het ook is en welke betrekking hij heeft, in het harnas durft te jagen. Hij is de oorzaak en die niemand ontziet. Nu reeds hebben zich gevallen voor gedaan, meer dan één, dat benoemde armmeesters bedankte om zijn functies te blijven vervullen, om de bedoelde Geeven.

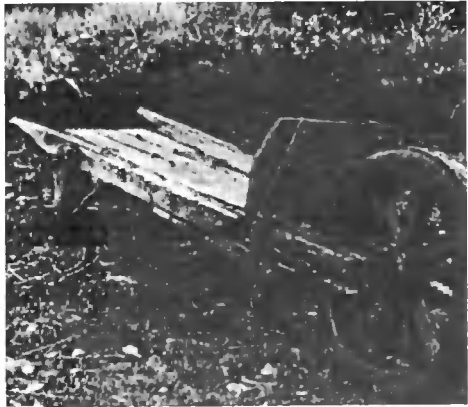
Daar hij de schrik is van elk uitdelend armmeester. En wat zou het prestige in deze bij ene veroordeling niet lijden. En dat in ene gemeente met zovele arme handwevers, dit is ook de reden en de oorzaak dat het armbestuur gratis zijne functie verricht. Mocht U Edel Gestreng de zaak onverhoopt niet buiten vervolging kunnen stellen, dan hoop en vertrouw ik er toch op, en vele met mij; dat aan Raijmakers het zij een geldstraf met of zonder vonnis worden opgelegd. Of mogelijk een uitstelling der openbare rechtszitting. Zo mogelijk door de rechter van instructie kan worden onderzocht. In ieder geval hoopt men alhier op den beste uitslag. Mag ik U Edel Gestreng tenslotte nog verzoeken, zo de zaak op aanstaande dinsdag moet voorkomen, dan toch het uwen ten goede van Raijmakers en o.a. te wille van de gemeentepolitie aan te wenden.

Het anders daarbij nog veel moeilijker zal maken. En dit ook voor het armbestuur en gemeentebestuur te willen doen. Ook door de rechter inzage der stukken te willen geven. Ten einde dat ook dezen weten wie Geeven is "

De burgemeester van Mierlo, M.N. Panken

Na persoonlijke overwegingen hadden Raijmakers en Van den Boogaard plannen gemaakt om te stoppen met hun werk als armmeester. De spanningen en de bedreigingen werden hen te veel. Met veel moeite had de burgemeester hen weten te overtuigen om van dit plan af te zien. Het was bovendien zeer moeilijk om goede vervangende armmeesters te krijgen. Een kandidaat nam de benoeming niet aan. Een ander vroeg na een poos in functie te zijn geweest weer om zijn ontslag.

Telkens als er op 't Raadhuis bedelingen plaatsvonden moest daar uit veiligheidsoverweging de veldwachter aanwezig zijn. Enkele dagen eerder kwam Geeven met zijn vrouw en een van zijn kinderen op de kruiwagen naar het Raadhuis toe. Hij was net zo brutaal als ooit daarvoor. Na een berisping van de marchaussee verwijderde hij zich nogal spoedig. Anders gebeurde het volgens de onderzinking van de burgemeester dat hij niet eerder wegging maar juist hevig te keer ging.

Kruiwagen

Zoon Peter Geeven

Uit het huwelijk van Toon en Gonda werden vijf kinderen geboren. De oudste van hen was Peter Geeven hij werd geboren op zestien maart

1871 zeer waarschijnlijk te Mierlo-Hout maar mogelijk in Vlierden. Hij werd dus geboren twee jaren eerder dan dat Toon en Gonda in het huwelijk traden. Uit een verklaring van de Geneesheer, Heel- en Verloskundige J. Jaspers uit Geldrop de gemeentelijke huisarts, staat vast dat Peter idioot was.

Peter was dertien jaar oud toen de huisarts deze verklaring deed. Hij beweerde ook als Peter de juiste opvoeding zou genieten hij zeker voor een grotere verstandsontwikkeling vatbaar zou zijn. Maar de omstandigheden thuis lieten veel te wensen over en de verzorging van de kinderen was slecht.

De huisarts J. Jaspers had vader Toon hier al vaker op aangesproken en vertelde hem regelmatig dat hij de kinderen naar school moest sturen. Maar tot heden bleek dit allemaal vruchteloos te zijn geweest. Op veertien jarige leeftijd werkte Peter in een fabriek in Helmond. Peter had de geardheid van zijn vader en om die reden was hij in de fabriek niet lang te handhaven. Men wilde en kon hem niet langer in het arbeidsproces handhaven. Het zou dwaas zijn om Peter op zijn leeftijd en met zijn beperkte capaciteiten en ongeoeffendheid grondarbeid op de gemeentegronden te laten verrichten.

Dit zou ook het probleem met zich meebrengen dat er misschien wel vijftig anderen werkloze en gehandicapten kinderen uit behoeftige huisgezinnen werk kwamen opeisen. De gemeente had in totaal al zestien arbeiders in vaste dienst. Deze waren allen werkzaam aan de openbare wegen en waterleidingen.

Het gemeentebestuur hield deze stelling niet lang overeind want korte tijd later werd Peter toch aangenomen om werkzaamheden te verrichten op de gemeentegronden en aan wegen en waterleidingen, alhoewel men eerder had beweerd dat hij voor deze werkzaamheden totaal geen begrip had. Omdat hij lui van aard was en het werk niet graag deed verklaarden de deskundigen dat zijn loon veel te hoog was omdat hij geen productie maakte. Men was hem liever kwijt dan rijk.

Eerder werd van Peter geschreven dat hij idioot was. In 1895 was hij volgens schrijven van de burgemeester ongeveer eenentwintig jaar oud en mogen we verwachten dat zijn idioothed nogal mee zal vallen. Want burgemeester Panken beschreef hem als een flinke zoon die als loteling-militiën vanaf maart 1894 in dienst was van het 16^e regiment der Infanterie in het garnizoen Breda.

Omdat Peter zich als loteling had aangemeld moest hij eerst medisch onderzocht worden. Hij werd hiervoor verwezen naar Dr. Van der Loo te Eindhoven. De rekening van vijfenzeventig centen, voor het consult met keuring, werd door de gemeente betaald. Hij werd medisch in orde bevonden. Voor hij in dienst trad was hij al jaren werkzaam geweest bij goede fabrieken in Helmond. Had hij zijn leven verbeterd? Hij had van zijn vader toch een slechte opvoeding en voor-gang genoten.

Op dertien juli 1895 kwam Peter met onbepaald verlof thuis (*uit militaire dienst*). Tijdens dit verlof kwam hij bij de burgemeester en klaagde dat zijn vader de ganse dag kijvende was, dan op de kinderen en dan weer op hem. Dan op deze en dan weer op gene. Hierbij doelde hij op de gemeentelijke autoriteiten. Hij had thuis den aard niet en was liever in militaire dienst gebleven. Het antwoord van de burgervader was dat hij dit heel goed kon begrijpen, maar dat hij thuis toch de minste moest wezen.

De zoon vertelde ook dat zijn vader een vuile en slordige kerel was. De hele week bes- teedde hij geen zorg aan kleren en lichaam. Hij was echter niet zo arm dat hij voor kleding geen geld zou hebben. Volgens hem kon hij best fatsoenlijk voor de dag komen. Gluipend en vleiend trachtte hij mensen die hem niet kenden voor zich in te nemen.

*De onderwijzer
C. Van Heuven*

Dochter Catharina Geeven

Als tweede kind werd Catharina Geeven geboren op eenentwintig augustus 1876. Later zou zij op drieëntwintig oktober 1901 te Helmond in het huwelijk treden met Gerardus Nicolaas Janssens.

Wat zijn oudste kinderen Peter en Catharina betrof; deze gingen allebei bij de hoofdonderwijzer C. van Heuven op 't Hout naar de lagere school ten minste als ze aanwezig waren. Deze en ook diens hulp-
onderwijzer E. H. de Wit verklaarden de burgemeester volmondig, dat er bij de vermeende verstandsverbijstering, of hoe Geeven het ook noemen mocht, van de jonge Peter, niets dan kwade streken en listen schuilden.

Dat er bij trouw schoolbezoek, dat volgens de genoemde onderwijzers juist allerslecht was (*waarbij beiden wellicht de school volgens van Heuven zou moeten ontzegd worden*) best goed lezen, schrijven enz. aan Peter geleerd kon worden. Van Heuven, die reeds meer dan vijftien jaar als onderwijzer werkzaam was, beweerde, dat de meer of mindere stompzinnigheid van de jongen voor een groot deel, zou afhangen van de opvoeding en verzorging thuis.

Zoon Adrianus Geeven

Adrianus werd geboren vijf juni 1881 en was het derde kind. Meteen na de geboorte ontstonden er al zorgen over zijn gezondheid. Toen het kind nog maar net geboren was constateerde men dat Adrianus met misvormde voetjes (*klompvoetjes*) en met misvormde vingertjes ter wereld was gekomen. Omdat de zorgen van vader en moeder kort na de geboorte groot waren werd er contact gezocht met de gemeentelijke geneesheer en huisarts J. Jaspers in Geldrop.

Na onderzoek werd het kind onder zijn behandeling gesteld. Om een goede medische vooruitgang te mogen verwachten gelastte hij de vader om iedere drie weken met het kind bij hem terug te komen voor

onderzoek en een eventuele behandeling. De ouders moesten telkens nieuwe verbandjes om de voetjes doen.

In tien weken tijd was de vader en het kind ongeveer drie keer bij de arts op controle geweest. Dit was geheel volgens afspraak. Later werd dit steeds minder en minder. De een keer kwam hij na zes weken en de ander keer na acht weken. Nog later liet hij geheel verstek gaan en kwam helemaal niet opdagen. Na verloop van zes jaren had Geeven door eigen nalatigheid en eigenwijsheid minimale hulp gevraagd voor zijn zoontje. Bovendien deed hij niets met de aangeboden hulp en adviezen.

Toen de arts hem hierop aansprak vertelde hij dat dit voor hem niet mogelijk was geweest. Het kind was te zwaar om te dragen. Bij de gemeente had hij het al bespreekbaar gemaakt en eiste van hen dat hij gebruik mocht maken van een kar of rijtuig op kosten van de gemeente. Hij had het wel eens overdacht om het kind in een kinderwagen voort te duwen toen het enkele maanden oud was, maar nu was dit onmogelijk.

Omdat hij zijn verzoek nog niet ingewilligd zag, dreigde hij het gemeentebestuur dat hen wel zou noodzaken om voor vervoer te zorgen. Tot heden was er nog geen verdere behandeling geweest en was er ook nog geen sprake van genezing. Herhaaldelijk had dr. Jaspers contact gezocht en er op aangedrongen dat het van groot belang was voor het kind. Steeds had Geeven Jaspers uitgescholden en bejegend. Burgemeester en wethouders wilden de mogelijkheid uitsluiten dat het tussen Geeven en dokter Jaspers niet zou klikken.

Daarom stelden zij voor om in overleg met het armbestuur de zorgen van het kind over te dragen aan de arts dr. Prood te Helmond. De kosten zouden door de gemeenten worden gedragen. Ook de vrouw van Geeven die meer aan kwaadaardigheid leed dan aan een door Geeven voorgewende vallende ziekte, kreeg steeds de nodige medische bijstand die ze nodig had op kosten van de gemeenschap.

De mening van de huisarts was dat Toon zeer lastig, brutaal en leugenachtig was. Volgens de geneesheer was hij er voortdurend op uit om het anderen zo onaangenaam mogelijk te maken. De vader was dan ook de schuldige, en niemand anders, dat de genezing en verstandsontwikkeling van beide kinderen niet werden voortgezet. Een afschrift van deze brief had de huisarts naar burgemeester M. Panken gestuurd.

Dochter Adriana

Zij werd als vierde van het gezin geboren op drie november 1884 en was woonachtig aan de Houtsestraat 124 te Mierlo-Hout. Haar peetoom en -tante waren Petrus Geeven en Joanna Manders. Het beroep van Adriana was fabriekarbeidster.

Op vijf februari 1912 trouwde zij te Mierlo met Adrianus Aanraad.

Zoon Johannes Geeven werd ter adoptie afgestaan

Johannes Geeven werd als vijfde kind geboren op negenentwintig mei 1888. Enkele maanden later op vierentwintig september 1888, kwam zijn moeder Gonda Gijsbers te overlijden. Het is niet bekend maar best mogelijk dat de oorzaak een gevolg was van de bevalling. Omdat Toon alleen de zorg voor de pasgeborene had was het voor de hand liggend om het kind elders uit te besteden.

Dit was mede omdat hij al een slechte reputatie had en er weinig goeds van de opvoeding te verwachten was. Er werd besloten om het kind op kosten van de gemeente onder te brengen bij een zus en zwager van Antonie Geeven. Dit adoptieechtpaar, Gerardus Schalks en Hendrica Geeven, had zelf geen kinderen. Het algemeen armbestuur had het aan hen uitbesteed. Ook de kosten werden door het bestuur en de gemeente gedragen. In het jaar 1908 had vader Toon Geeven een verzoek ingediend om een geldelijke vergoeding omdat zijn zoon (*waar hij nooit naar omkeek*) als loteling van de lichte 1908 onder nummer zes bij de nationale Militie per vijf maart was ingelijfd. Vanaf

de geboorte was het kind bij zijn stiefouders opgevoed. Gerardus en Hendrica waren eenvoudige en behoeftige lieden en goed gelovig.

Als zij de beoogde vergoeding zouden aanvragen konden zij daar volgens de burgemeester zeker aanspraak opmaken. Toon Geeven werd medegedeeld dat er geen aanwijzingen in zijn huishouding waren die een vergoeding zouden rechtvaardigen en werd om deze reden afgewezen. Er werd nogmaals herhaald dat vader zeer lastig was en ongunstig bekend stond bij zijn familieleden, buren, het geestelijk en het wereldlijk gezag, politie en justitie.

Het tweede huwelijk van Toon Geeven

Antonie was tweemaal gehuwd. Hij had de naam en wellicht ook de daad dat hij zijn vrouwen niet spaarde voor lichamelijk geweld en hen steeds minachtte. Hij mishandelde hen. Hierover klaagden zij regelmatig bij de burgemeester. Niets duidde er op dat een mishandeling te maken had met het overlijden van Toon zijn eerste vrouw Gonda Gijsbers.

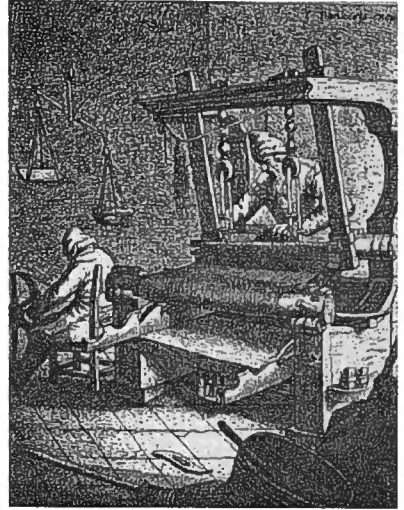
Zij was op vierentwintig september 1888 te Mierlo-Hout overleden. Enkele dagen later werd zij op zevenentwintig september op de parochiekerkhof te Mierlo-Hout ten grave gedragen. Voor haar dood woonde zij op Het Goor nummer tweehonderd een en vijftig naast het kanaal te Mierlo-Hout.

Door haar overlijden stond Toon alleen in het leven. Veel vrienden had hij niet en zal zonder twijfel een eenzaam, moeilijk en verdrietig mens zijn geweest. Hij leerde Theodora van Stekelenborg, een enkele jaren oudere vrouw kennen.

Zij was een dochter van Godefridus van Stekelborg en Margaretha Bukkems. Allen woonden in Mierlo-Hout. Ruim een jaar later, op dertien november 1889, besloten Toon tweeënveertig- en Theodora achtenveertig jaren oud, om te Mierlo in het huwelijk te treden. Zover bekend kregen zij geen kinderen.

Broer Peter Geeven

Zoals eerder beschreven kwam Toon Geeven uit een gezin van acht kinderen. Er waren vier zonen en vier dochters. Een broertje, zonder naam, werd vijftien april 1852 dood geboren. Een van zijn andere broers was Peter Geeven. Hij werd geboren op achtentwintig januari 1855 in Stiphout. Peter was zestien mei 1877 te Mierlo gehuwd met Francisca van der Putten. Zij werd geboren te Zesgehuchten op veertien september 1852. De echtgenote was geheel met het huishouden belast.

Peter was handwever van beroep. Bovendien was hij een goed vakman en in de kracht van zijn leven. Het was een flinke man, sterk en zwaar gebouwd. Samen hadden ze tien kinderen. Zeven zonen en drie dochters. Twee van hun zonen, Henricus en Wilhelmus, werden geboren op tweeëntwintig oktober 1891, een tweeling. Twee andere zonen Hendricus geboren dertig mei 1878 en Wilhelmus tweeëntwintig oktober 1878 werden vijf maanden na elkaar in het zelfde jaar te vroeg geboren. Het is niet bekend of Wilhelmus in leven bleef. Hij had twee flink gebouwde zonen elk twintig jaar oud, de tweeling dus, die beiden werkzaam waren op de fabrieken in Helmond. Beiden verdienden daar een flink weekgeld.

Hij had een dochter, Johanna Maria, eenendertig jaren oud. Zij was arbeidster van beroep. Zij was dagloonster en verdiende als ze werk had een goed daggeld. Vader Peter stond, even als zijn broer Toon, op veertien oktober 1911 bij de autoriteiten bekend als een onwillig, brutaal en lastig man. Omdat Peter zijn aangiftebiljet voor de personele belasting van het jaar 1910 niet wilde ondertekenen werd hij gedagvaard om voor de Arrondissementsrechtbank in Roermond te verschijnen.

Hierbij werd niet alleen onkunde maar vooral onwil van Peter bespeurd. Hij werd daar veroordeeld tot een geldboete van drie gulden of drie dagen hechtenis. De betrokken ambtenaren hadden hem herhaald verzocht om het biljet te ondertekenen. Bij het nalaten hiervan was hij strafbaar en zou er een procesverbaal van worden opgemaakt. Het geschatte inkomen voor de hoofdelijke omslag werd geraamd op vierhonderd en vijftig gulden.

Volgens inzicht van de burgemeester en de gemeente secretaris M. van Vlerken was dit juist.

Op vijftien april werd er door oud rijksbode J. van Hoof een klacht bij de burgemeester ingebracht. Dezelfde klacht werd door hem ook ingediend bij de commandant van de Brigade Marechaussee te Helmond. Bij nader onderzoek bleek dat er te weinig bewijzen waren voor een strafrechtelijke vervolging. Peter werd echter toch duchtig door de burgemeester en de veldwachter onderhouden. Uit het onderzoek bleek dat het gezin van Peter absoluut niet aan armoede leed of had geleden.

De hele buurt en alle betrokken autoriteiten waren van mening dat hier geen liefdadige hulp nodig was. Het gezamenlijk armbestuur verklaarde eenparig dat zij van niemand in de gemeente last hadden. Alleen de beruchte broers Geeven bleven hen achtervolgen en problemen bezorgen. Alleen om op het moment van klagen van ze af te zijn en de ernstige persoonlijke bedreigingen aan hen gedaan, deed hen besluiten om ze zoveel mogelijk te ontwijken.

De achtergrond van deze meest luisterrijke fontein in 's-Hertogenbosch is een droevige. Toen jhr. mr. Paulus Jan Bosch van Drakestein, van 1856 tot 1894 Commissaris der Koning in de provincie Noord-Brabant op 20 mei 1894 overleed, liet hij de gemeente Den Bosch een legaat van 10.000 gulden na. Met dit geld moest de gemeente een fonteinmonument oprichten ter herinnering aan zijn vrouw en zijn tweelingdochters.

Deze tweeling, Paulina Maria en Henriëtte Wilhelmina Frederica, waren op 16-jarige leeftijd op 19 en 20 november 1881, daags na elkaar overleden. Zijn vrouw Elisabeth stierf ruim drie jaar later op 20 augustus 1894. Het fonteinmonument moest de herinnering aan hen levend houden, terwijl de fontein tevens een gratis drinkwatervoorziening moest bieden aan mens en dier. Bij het uiteindelijke ontwerp van de fontein bleek dat deze voor het laatste doel niet zo geschikt was. Er werd besloten een bijfonteintje te plaatsen, dat inmiddels verdwenen is.

Tot heden hadden ze Peter steeds zo goed en zo persoonlijk mogelijk bedeed. Volgens hun overtuiging hadden ze hem ook wel eens wat te veel gegeven. Bij al hun onverschilligheid hadden zowel Toon als Peter Geeven steeds de bedoeling gehad om zoveel mogelijk van het armbestuur te profiteren.

Omdat het gezin door de slechte omstandigheden weinig zorg kreeg, werd uit hun levenswijze opgemaakt dat ze aan eten, drinken en kleding meer te besteden hadden dan vele burgers en zelfs vele landbouwers. Voor hun huishouding gingen ze wekelijks in Helmond inkopen doen.

Regelmatig schreven beide broers Geeven naar de commissaris van de koning Paulus Jan Bosch van Drakenstein om daar zijn beklag te doen. Om de commissaris te antwoorden en van de jongste ontwikkelingen op de hoogte te houden, schreef de burgemeester in 1896 de volgende officiële brief:

Mierlo, den 28 februari 1896

*Aan den Hoog Edel Gestrenge Heer
Den Heer Commissaris der Koningin
In de provincie Noord-Brabant.*

Koning Willem III

“Naar aanleiding uw missive van den 18^e januari 1896 om U naar verhoor van het burgerlijk armbestuur dezer gemeente te dienen van bericht en raad. Hebben wij de eer u te berichten het volgende; Peter Geeven, over wiens bewust stuk handelt is geboren den 24 januari 1855, alzo eenenveertig jaar oud.

Hij is handwever van beroep. Hij kent zijn ambacht goed. Is in de volle kracht van zijn leven en sterk en zwaar gebouwd. Hij heeft een gezin van vrouw en zeven kinderen. Allen zien er even goed uit. Waarvan bij het oudste zijn zeventiende levensjaar is ingetreden. Terwijl de

twee jongste vier jaar oud zijn. Zodat hij naar onze mening, die ook door andere weldenkende autoriteiten gedeeld wordt, voor een groot gedeelte in het onderhoud van zijn gezin kan voorzien.

Wij mogen er veilig bijvoegen, dat, zo hij ene goede behandeling op prijs stelde, zijne huishouding er heel anders zou uitzien. Immers, hij is altijd even brutaal, lastig, onverschillig, enzovoort verzet zich tegen de eerwaarde heren geestelijke, burgemeester, armbestuur en anderen die Geeven tot heden altijd gesteund hebben.

Een van de Eerwaarde Heren en geestelijke alhier zei mij nog deze dagen, dat als de mensen wisten, hoe men Geeven op de pastorie door raad en daad geholpen had, men hem zou durven stenigen. Zo brutaal en gemeen toont hij zich dagelijks jegens zijner weldoeners. Niet tegenstaande dit alles hebben zij hem tot heden al het nodige gegeven. Thans sluit hij zich bij twee anderen aan. Namelijk bij zijn broer Antonius en bij den scharenslijper Henraath twee van de onverschilligste, brutaalste en meest lastigste sujetten der gemeenten.

Het armbestuur bestaat uit de deftigste en meest geschikte ingezetenen der gemeente. Dat weet hier iedereen. Hunne handelingen zijn bekend. Zij doen al wat zij moeten en kunnen in het algemeen belang der armen. Ook de armen zijn over hen tevreden en laken zelfs de handelingen van het zogenaamd drietal in alle berichten van het algemeen armbestuur die tot heden geschetst zijn.

Verder refereren wij ons aan dat bericht in de hoop het vertouwen dat U Edel Gestreng de handelingen van het armbestuur zult beamen en niet ten tweede zult duiden. Dat ik het bericht eerst heden heb ingezonden, het geen wij niet met een slecht doel hebben gedaan. Het armbestuur dacht wel dat het meer genoemde drietal met hunne bedreigingen en requesten voor de dag zouden komen.

Zij menen dit te mogen afwachten omdat de kerels zich de gehele gemeente door daarover uitgelaten hebben. Wat Geevens request

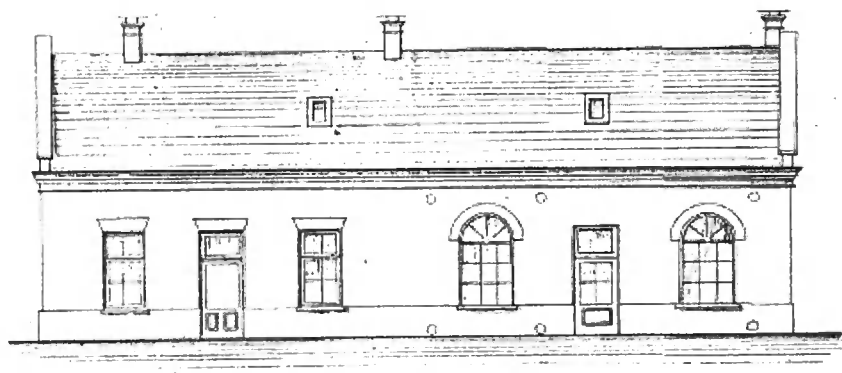
betreft, wij allen betwijfelen zeer of het door hem zelf ondertekend is. Zijne handtekening in het register van den burgerlijke stand vertoont althans vele afwijkingen van zijn naamtekening op het request.

Tenslotte willen wij U Hoog Edel Gestreng nog mededelen dat het drietal ook voor de justitie geen ontzag heeft. Een paar briefjes door Peter Geeven aan onze burgemeester geschreven willen wij tot meerdere overtuiging hierbij voegen.

Het Gemeentebestuur van Mierlo,

Burgemeester en secretaris M.N. Panken.

Was (get) J. van Veldhoven, wethouder.

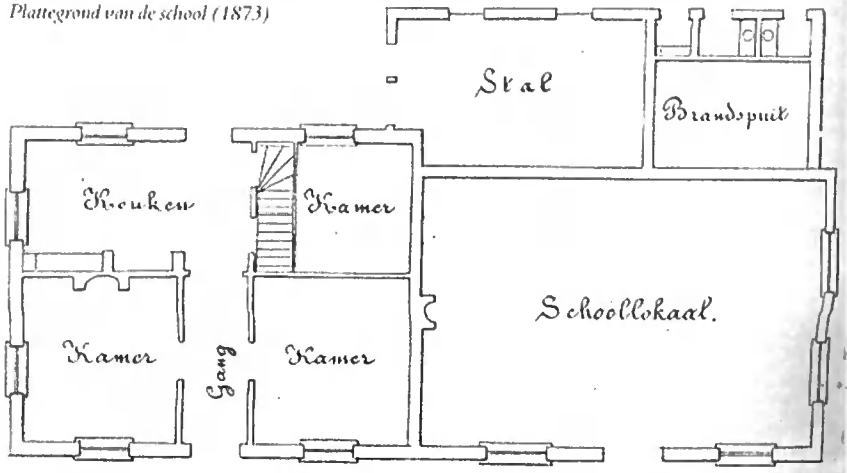
Tekening van de openbare school te Mierlo-Hout in 1873

Onderwijs te Mierlo-Hout

Van diversen kanten werden er klachten geuit, zowel bij de burgemeester als bij de betrokken functionarissen van het armbestuur en het onderwijzende personeel. Zo reageerde burgemeester Panken op de aantijgingen gedaan aan zijn adres; *“immers Geeven en de zijnen worden door mij als ieder ander in de gemeente behandeld. Van de*

Plattegrond van de school Mierlo-Hout

Plattegrond van de school (1873)

anderen hoort men niets dan welwillendheid”.

Ik heb een gevoel van deernis zo 'n man in mijn gemeente te hebben. Van hem, het is uwe excellentie bekend, zijn er alleen bedreigingen en kwade woorden. Mij innigste wens is daarom, dat Geeven een ander mens zal worden, handelbaar, stil, werkzaam en bedaard. Dat hij het niemand en ook mij niet meer lastig zal maken! Al het hierboven aangehaalde kan door bewijzen gestaafd worden. De stukken van Geeven, het briefje van hem aan de onderwijzer van Heuven alsmede het begeleidende schrijven van hem aan mij gedaan stuur ik u mede’.

Het was iedereen bekend dat hij ook het onderwijzend personeel op de lagere school zeer moeilijk maakte. Zo had hij in het bijzijn van kinderen een onderwijzer zeer lastig gemaakt. Met grote en grove scheldwoorden en hoon had hij hem bedreigd. Hiervoor was hij zelfs gekerkerd. Ook de kinderen van Antonie moesten in Mierlo-Hout naar school en kregen daar, als ze ten minste aanwezig waren, onderwijs van de heer Van Heuven, die daar hoofdonderwijzer was. Pastoor Elsen schreef over de onderwijzer:

“Meester Van Heuven heeft zich voor de nieuwe parochie zeer beijverd, hij is een man, ijverig voor de school en door ieder der ingezetenen gerespecteerd”.

De lagere school in Mierlo-Hout ca. 1955

De problemen met Geeven waren zo groot dat burgemeester Panken voor de veiligheid in zijn gemeente het nodig achtte om de dienstdoende brigadier van de Marechaussee te Helmond hiervan in kennis te stellen.

Mede door dit verzoek kon de brigadier een wakend oog houden op de handelingen van deze onruststoker. De brigadier vond dat de burgemeester en wethouders alsmede het armbestuur Geeven steeds goed behandeld hadden. Hij was vast in overtuiging dat hij van het goede gedrag en ieders goedheid steeds misbruik had gemaakt.

In 1879 blijkt dat Antoon Geeven in Mierlo woonachtig was op het gehucht ‘Het Goor’ naast het Eindhovens kanaal gelegen. Zijn slechte en twistzieke geaardheid waren de oorzaak dat hij vaak van woning moest wisselen. Niemand wilde bij hem in de buurt wonen.

“Het was weer te voorzien dat hij met de gewone verhuizingen als vroeger zijn woning zou moeten verlaten. En dat hij zich dan andermaal aan het Raadhuis in de openlucht kwam neer zetten. Alles wees er op dat dit zijn doel was en om het daar naar toe te leiden. Zodat het armbestuur of mogelijk het gemeentebestuur voor hem een stuk grond zou kopen met de bedoeling daarop een woning voor hem te bouwen.

Dit is toch in onze gemeente met hare vele behoeftige in het geheel niet te denken. Dit ook met het oog op navolging van andere inwoners. Deze zouden er wellicht meer recht op kunnen hebben. Met veel moeite kon het bestuur een andere woning voor Geeven huren. Sinds korte tijd had het armbestuur gezorgd dat Geeven een andere woning kon betrekken.

De nieuwe woning met rondom een grote tuin was een honderd meter verderop gelegen precies op de hoek van de Kromme Haagdijk en de Akkerweg. Na dat hij de woning daar voor goed had betrokken werd hij steeds lastiger tegen ieder waar hij mee in contact kwam. Hij had zelfs tegen anderen gezegd dat hij nu nog meer zou gaan ‘donderen en klieren’”.

In 1895 betaalde het armbestuur ook voor het nieuwe huis weer de jaarlijkse huurkosten voor Geeven. Een poos later hoorde Toon in het

Het huisje van Toon
Geeven aan de
Krommehaagdijk.

dorp van andere inwoners dat het armbestuur binnen onze gemeente Mierlo een huisje had gekocht, Geeven zei onmiddellijk met bijvoeging van hatelijke en lelijke woorden dat hij het huisje zou gaan bewonen.

Dit zou hij ten uitvoer brengen met of zonder toestemming van het armbestuur. Hij zou er zeker gaan wonen ook al werd het door de politie bewaakt. Het was misschien wel de bedoeling van de autoriteiten dat het huis zou worden aangeboden aan Geeven, zodat hij daar kon gaan wonen. Maar het armbestuur was nu van mening dat zij dit niet kon doen omdat de gemeenschap dan in de veronderstelling kwam te verkeren dat Geeven het wel eventjes in zijn voordeel had geregeld.

Zij wilde zich geen wetten laten stellen. Om deze reden werd het huis met Pinksteren door een ander armlastig gezin betrokken. Het besturen van een gemeente zoals Mierlo met zo'n 2500 inwoners, waarvan er ongeveer 500 armlastig waren, viel de burgemeester bijzonder zwaar vooral met een persoon zoals Geeven en zijn gezin daarbij. Was het ene probleem door de burgemeester en al zijn instanties verholpen en / of opgelost, dan had een van de Geeven's wel weer 'n ander probleem veroorzaakt. Het gevolg was dat het hele bestuurlijke apparaat van het ene naar het andere probleem werd geleid. Zo werd er op eenentwintig oktober 1885 weer een volgende klacht door de burgemeester aan de dienstdoende commandant van de brigade Marechaussee gemeld.

Mierlo, 21-10-1885

Aan de heer commandant der brigade Marechaussee te Helmond

"Ik heb de eer U Edele hiermede in kennis te stellen dat de volgende twee personen heden ochtend bij mij zijn gekomen; 1 Hendrik de Kok en 2 Johannes van der Putten arbeiders en beide wonende te Mierlo op het grote Goor. Verklaren dat beide heden ochtend naar hun werk wilde gaan. Dat zij toen geslagen zijn met ene ijzeren schop door Antoon Geeven. Wever en arbeider ook te Mierlo in het Grote Goor woonachtig. Hendrik de Kok bloedde nog aan zijn voorhoofd enz. En

Johannes van der Putten bloedde aan zijn arm. Ik verzoek u vriendelijk een en ander, hoe eerder hoe beter, te onderzoeken en hiervan procesverbaal op te maken. Beide klagers komen nog heden voor middag bij u in de kazerne om zich te vertonen en mocht genees- of heelkundige hulp nodig zijn dan kan die door U Edele te Helmond gemakkelijk gerequireerd worden.

*De burgemeester van Mierlo
Getekend M.N. Panken*

*Mierlo, 21 oktober 1885
Voormiddag 9 uren*

*Aan den heer Commandant
Brigade Marchausee's te Helmond*

“In liggende brief met adres is mij heden voormiddag ter hand gesteld. Ook is Geeven heden bij mij geweest. Klagende over de voortdurende scheldwoorden en bedreigingen die hij van Hendrik de Kok en Johannes van der Putten arbeiders alhier moet verduren. Hij verklaarde dat bedoelde personen niet alleen hem maar ook zijne vrouw hebben uitgescholden. Ik verklaar dat al het voorgevallene bedoeld in mijn schrijven van heden ochtend het hiervoor gemelde door uw edele zo mogelijk spoedig zal worden onderzocht. En hiervan procesverbaal zal worden gemaakt ten einde de justitie den schuldigen kunnen vervolgen en straffen.

*De burgemeester der gemeente Mierlo
(getekend) M.N. Panken*

Pastoor Elsen lastig gevallen

Iedereen vreesde om Geeven in zijn omgeving te hebben. Niemand wilde bij hem in de buurt wonen. Zelfs de geestelijken van de parochie kregen moeite met hem. Toon werd omschreven als een moeilijk

mens, plomp, ruw, brutaal en zeer lastig. Eerst vleicnd, dan kruipend, dat is waar, zo zoekt hij met iemand in contact te komen en tracht hij gehoor te vinden.

Medelijden opwekken, dan tot in het buitensporige blijven vragen. Naar uur of tijd kijkt hij niet. Onlangs kwam hij op 't Hout in de parochie bij pastoor Nicolaas Elsen 's avonds laat binnen en begon de pastoor lastig te vallen.

Pastoor Nicolaas Fransiscus Elsen

De zeer eerwaarde stond op het punt om ter rusten te gaan. Door zijn ruwe manieren had hij daar ook de deur weten te vinden en deze zou voortaan voor hem gesloten blijven. Toen hij als parochiaan nog onder de Mierlose parochie behoorde deed hij daar precies hetzelfde.

Ook op de Mierlo-Houtse school gedroeg hij zich zo. Hij beklagde hij zich per brief bij de zeer eerwaarde heer bisschop te 's-Hertogenbosch op de zelfde eerder omschreven grove en platvloerse wantaal. De kern van zijn klacht was dat de pastoor hem niet wilde helpen en hem de deur had gewezen.

Brief aan de koning 1886

De nood was hoog. Ook de bedreigingen van Toon Geeven en alle zaken waarbij hij betrokken was maakten zijn leven zo moeilijk. Al was het dan misschien zijn eigen schuld en was het allemaal voortvloeiende uit zijn slechte aard en moeilijke karaktereigenschappen; Antoon Geeven zag het niet meer zitten. Als laatste redmiddel en strohalm bedacht hij om een mooie en

eerlijke brief te schrijven aan koning Willem III van Nederland. De ‘baas’ van iedereen.

Hij schreef als volgt.
Mierlo, den 25 januari 1886

Zijne eerbiedwaardige vader majesteit den Koning.

Beliefd zo goed te zijn enige woorden te aanhoren van mijn droevige gevallen het welk mij te beurt vallen. Ik vraag de burgemeester en het armbestuur wat meer onderstand. Ik krijg ten antwoord; geen cent meer, nog niet al gaat gij op uw kop staan en schrijft wat gij wilt. En doet wat gij wilt. Wij zijn de baas. Denkt gij dat wij verplicht zijn uw meer onderstand te geven. Wij zijn de baas anders niemand. En de burgemeester schijnt nog erger geworden te zijn. Met het laatste request en armbestuur ook. En bovenal nu heb ik ook tegenwoordig geen werk, nergens.

Koning Willem III

En niet meer onderstand als zestien stuivers. En het laatste dagloon krijg ik uithetaald vijfenveertig centen. Op het ogenblik mag er niet gewerkt worden. Geliefde vader wat moet het toch geworden in de wereld. En het zou mijn verlangen zijn uw tijding tot mij te zenden van den onderstand en van de straf want van de burgemeester weet ik niets.

Gegroet (W.G.) Antonie Geeven te Mierlo bij Helmond

Verder schrijft Geeven nog onder zijn brief;

“Zij dwingen mij mijn kinderen van honger te laten sterven. En de brigadier of wachtmeester uit Helmond zegt wat gij te trouwe, indien ge niet voor uwe vrouw en kinderen zorgen kunt en de kost te ver-

dienen. Andere arme mensen gaan bedelen. Maar geliefde vader ik durf het niet te vragen of naar het bedelgesticht te gaan. De arm-meester zegt: "dan hebt gij toch te eten". En op het geen ik hier schrijf, dat kan ik op eed verklaren".

Gegroet (w.g.) A. Geeven te Mierlo arbeider voor de gemeente bij Helmond.

Nu Toon Geeven een brief aan de koning had gericht kon en wilde burgemeester Panken ook niet achterwege blijven. Natuurlijk moest hij antwoord geven op de vele vragen die de koning stelde, maar hij wilde ook dat de koning via de commissaris van de koning in de provincie Noord-Brabant zijn kant van het verhaal te horen zou krijgen.

Fabriek van Van Asten 1880

Zo schreef de burgemeester;

Mierlo, 18 februari 1886

“Onder terugzending van het hier bijgevoegd adres, bij missive van den 2^e dezer. A. nr. 2 2^e afdeling mij om bericht en raad geworden. Heb ik de eer uwe Excellentie in de volle waarheid mede te delen dat Antonie Geeven door het algemene armbestuur hier in het dorp met de meest mogelijke zorg wordt behandeld, minstens zo goed als alle andere inwoners behandeld wordt.

In 1884 ontving hij als zodanig f 58,66 en in 1885 zelfs f 66,67. Hier bij komt nog dat hij geregeld zijn aandeel geniet in den onderstand die bij ieder sterfgeval van gegoeden inwoners wordt nagelaten. Door den erfgenamen van al twee arme families werd dat verstrekt in brood, kledingstukken en anders. De eerste familie gaf daarvoor in 1884 en 1885 te samen enen bedrag van f 2000,-- uit. Zodat de armen dit mede konden verdelen.

Geeven wordt goed bedacht en goed geholpen. Geeven is wever en schuldenaar van beroep. Hij is werkzaam voor ene fabriek in het nabij gelegen Helmond. Alwaar hij de meeste tijd werk bekomt en vermoedelijk zeventig cents daags verdienen kan. Dat wanneer hij bij zijn fabrikant geen genoegzaam werk heeft. Als dan steeds van het gemeentebestand werk bekomt. En op de openbare zandwegen enz. enz. te arbeiden waarvoor; hem zestig cents daags betaald wordt.

Niet tegenstaande hij samenwerken met de anderen gemeentearbeiders niet goed kan. Dat aan gemeentewegen en de openbare werken alleen aan arbeidsloon in de jaren 1885 te samen fl. 2900,-- werd uitgegeven. Zoo dat Geeven door het Gemeentebestuur steeds goed behandeld is. Dat hij daar in tegen het gemeente- zowel armbestuur doch vooral het laatste mij niet het minsten, het werken en leven aanhoudend zeer lastig maakt.

Dat hij tegen gemeentepolitie mede brutaal, lastig en lomp is en daar in boven nooit tevreden is. Iemand maakt hij het den onderstand niet minder. De gemeenten geneesheer J. Jaspers en vele anderen getuigen

Links in de hoek het kantongerecht Helmond.

dit. Hij wordt dan als 't ware door niemand geacht, gezien, vertrouwd of geloofd. Op zijn praat en geschrijf kan niemand afgaan want hij is en staat voor een grote leugenaar in de gemeente bekend zowel bij ons als de meerderheid in 't dorp'.

Dat men de voorgewende bedelarij waarvan Geeven in zijn brief gewaagd mij hoegenaamd niets bekend is. Dan alleen dat ik met zekerheid weet het bedelen in de uitgestrekte gemeente Mierlo sedert tal van jaren niet meer bestaat en al tot het verleden behoort. Dat reeds vroeger verschillende bezwaren over Geeven o.a. tegen burgemeester, armbestuur, gemeente veldwachter enz. zijn ingediend. Welke bij uwe excellentie (althans grotendeels) om bericht, raad en onderzoek gesteld werden zoals blijken kan uit de door uwe uitgebrachte rapporten.

Waar van de afschriften hier nevens gaan. Dat hij als onbekende bij de hoge autoriteiten zover niet te brengen dat enige zijne leugenachtige adressen door de Brigade Marechaussees te Helmond werden

ondergebracht. Zonder voor hem enig gunstig resultaat op te leveren. Dat Geeven in het najaar van 1885 bij twee verschillende vonnissen door het kantongerecht te Helmond werd veroordeeld tot geldboete of gevangenisstraf. Namelijk wegens het uiten van scheldwoorden in de openbare school op 't Hout in tegenwoordigheid der schoolgaande kinderen en wegens het schelden op eenieder der plaats en persoon. Ook zijne vrouw waren de laatste tijd ziek en betrokken en evenals hij veroordeeld. Dat Geeven nog laatstelijk bij vonnis van de Arrondissement Rechtbank te Roermond dd 15 december 1885 werd veroordeeld tot 3 maanden cellulaire gevangenisstraf wegens ernstige moedwillige mishandelingen verwonding waarvan 1 bewijs in afschrift hier bijgaand”.

Eind van het jaar 1885 heeft Antonie zich op het verkeerde pad begeven; wat hij precies uitvat is niet bekend. Waarschijnlijk had hij ergens in Mierlo of naaste omgeving zijn emoties de vrije loop gelaten. Op aanwijzing van Bartel Verberne, karrenman van beroep, en Joannes van Lierop, wever van beroep, werd hij op vijftien december 1885 te Roermond voor de arrondissementsrechtbank gedaagd.

Hij werd ervan beschuldigd dat hij moedwillig mishandelingen en verwondingen had toegebracht aan veldwachter Van Eijck. De boete die hij hiervoor kreeg opgelegd was zo hoog dat hij deze niet kon betalen (lees; wou betalen). De burgemeester verklaarde op aangeven en getuigenis van Verberne en Van Lierop dat Geeven onvermogen was.

De officier van Justitie in Roermond vernam bovenstaande en besloot toch dat hij Antoon Geeven, inmiddels achtendertig jaar oud, zonder pardon op woensdag tien februari 1886 aan het Parket te Roermond moest laten vervoegen. Omdat het moeilijk was in verband met de afstand en het beschikbare vervoer werd hem de ruimte gegeven om zich te melden tussen 9.00 uur en 11.00 uur in de morgen. Aldaar aangemeld zou hij worden ingesloten om de bij vonnis van vijftien december 1885 opgelegde gevangenisstraf van drie maanden cel-

lulair uit te zitten. Een gewezen officier van Justitie in Roermond, mr. Cornelissen, noemde Geeven onder andere een der grootste bengels, waarvan hij ooit had gehoord. De vroegere rechtercommissaris mr. Koppen van de rechtbank in Roermond zei maar één Geeven te kennen. Zo lastig en brutaal was hij tijdens de gehele rechtzaak geweest. Ongeveer 1892 werd Geeven ter zake van mishandeling van J. van

Briefjes van veertig gulden:

Boven links: het zogenaamde "Roodborstje" uit 1840, kleur rose

Boven rechts: uit 1860, afmeting 105x220 mm, kleur groen

Onder links: uit 1914, afmeting 96x166 mm, kleur grijs groen

Onder rechts: uit 1921, afmeting 100x175 mm, kleur bronsgroen

der Putten, een zeer braaf en oppassend man uit het dorp, door de arrondissementsrechtbank te Roermond tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld. Een redelijke tijd geleden moest Geeven ook al voor het kantongerecht in Helmond verschijnen, omdat hij zich moest verantwoorden voor beschuldiging en mishandeling door de veldwachter.

Hier bleek dat de veldwachter vrijuit ging en alle aanklachten ongegrond waren. Geeven werd hiervoor gevonnist. De waarnemend ambtenaar van dat gerecht de heer Sassen, noemde hem een onmens, tiran en zeer onredelijk.

Volgens sommige mensen werd beweerd dat Geeven helemaal niet zo

arm was. Een zeer geloofwaardige en eerlijke herbergierster vertelde tegen de burgemeester, dat Geeven enkele dagen terug bij haar kwam met een bankbiljet van veertig gulden ter omwisseling. Hij vertelde haar dat het biljet zijn eigendom was. Het zou voortkomen uit de erfenis van zijn vader.

Klachten tegen en over Toon Geeven

Nadat Toon Geeven iedereen had beschuldigd dat hij door hen allen werd benadeeld, bleek dat de burgemeester nog wel het zwaarste werd getroffen. Om die reden liet de burgemeester een brief uitgaan naar de commissaris van de koning, aan de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en aan het algemeen armbestuur van Mierlo. Op de beschuldiging dat de burgemeester Antonie (Toon) en zijn gezinsleden had weerhouden van medische hulp schreef hij;

“ik heb ten alle tijden gratis geneeskundige hulp en bijstand verstrekt. De hulp die geneesheer J. Jaspers uit Geldrop en Dr. K. van der Loo uit Eindhoven verleende zijn helemaal betaald. Ik had zelfs aangeboden om met ieder, maar in het speciaal met Dr. Van der Loo te spreken en te bemiddelen over de kinderen. Zij waren echter geen van allen bereid en genegen, omdat zij wisten dat dit toch niet uithaalde omdat Geeven gewend was om de raad van de geneesheren in de wind te slaan. Hij wil alleen maar veel en veel meer gelden ontvangen dan zijn mede inwoners die ook financieel ondersteund werden”.

De burgemeester had zelfs aangeboden om zelf persoonlijk de kosten te dragen. Ondanks alles oogstte hij alleen maar ondank. Zowel dr. Jaspers als dr. Van der Loo hadden velen malen hun klachten bij de burgemeester ingebracht. Desondanks hadden zij Geeven en alle gezinsleden tot heden steeds een goede behandeling gegeven en van de nodige adviezen en medicatie voorzien. Toch schijnt het zo te zijn, hoe beter men Geeven behandelde hoe lastiger hij werd. Zo nodig was bij de burgemeester en consorten nog een massa aan feiten en voorbeelden bekend om te bewijzen dat het waarlijk Geevens doel en

studie was om maar iedereen, die met hem in aanraking kwam, met z'n "vuigen" laster aan de kaak te stellen.

Dit had al bijna twintig jaren geduurd. Zodat men "er oud en grijs bij zou worden". De echtgenote van de burgemeester had buiten weten van haar man jarenlang iets extra's gegeven dat ten goede kwam aan het gezin van Toon. Ook andere weldenkende mensen hadden dit gedaan. Echter niets hielp. Eens werd de burgemeestersvrouw in haar woning ruw en brutaal behandeld. Aan de commissaris van de koning had Geeven een klacht gestuurd en als staving van zijn verhaal had hij ook zijn inkomen vernoemd welke hij bij Diddens en Van Asten te Helmond verdiende als wever.

Omdat de burgemeester dit niet in de juiste bedragen wist, antwoordde hij dat zijn verdiensten niet hoger waren dan van anderen, maar hij er zeker van was en overtuigd dat hij tussentijds elders neveninkomsten genoot. Om hier zekerheid te verschaffen had hij bij Diddens en Van Asten een opvraag hiervan gedaan.

Op twintig juni 1886 antwoordde de heer T.H. Nooijen van de

Het pand van Diddens en Van Asten circa 1950.

genoemde fa. dat Toon Geeven vanaf twintig november 1885 tot en met februari 1886 de lieve som van drieëntwintig gulden en tachtig centen had verdiend. Deze bedragen klopten op de cent nauwkeurig met de door Toon Geeven genoemde bedragen. Mensen uit zijn buurt verklaarden dat hij na het overlijden van zijn ouders ongeveer een bedrag van fl 100,-- had geërfd.

De familie van wijlen bakker H. Adriaans bakte ieder jaar een groot aantal broden extra om onder de armen te verdelen. Hiervan ontving Geeven in ieder geval één, maar meestal twee broden per week. Volgens de beweringen die Geeven in Mierlo verspreide was hij een goed vakman en werkte hij dag en nacht. Het was ook een volkomen waarheid dat hij zich in Mierlo tegen ieder gezag verzette. Al werd hij nog zo goed geholpen en behandeld: hij was ondankbaar, ruw en lastig.

Dit gedrag toonde hij niet alleen tegenover de burgemeester maar ook tegen het algemeen armbestuur, gemeenten, onderwijzers en het kerkbestuur. De behandeling die Geeven kreeg ten opzichte van zijn ouders en de zijnen liet de burgemeester nog buiten beschouwing. Het inkomen van Geeven bestond uit zijn verdiensten als wever bij Diddens en Van Asten. Als er als wever geen werk voor hem voorradig was mocht hij zonder dit vooraf te melden bij de gemeente bij hen aan het werk en desnoods met halve dagen arbeid verrichten. Daarnaast was hij in de gelegenheid om ook elders nog extra inkomen te verwerven als dagloner of boerenknecht. Hij zorgde ervoor dat hij als een van de eerste, kon meedelen uit de giften van overledenen, die vooraf hadden bepaald dat die gelden of goederen na hun overlijden ten gunsten van de armen moesten komen.

Bij alle werken stond hij ook bekend dat er luiheid en onwil aanwezig was. Hierdoor kreeg hij steeds vaker onenigheid en ruzie met zijn mede arbeiders. Als de baas hierover opmerkingen maakte beschuldigde hij anderen van het zelfde euvel. Zo was er onlangs noch een werkbaas die dreigde zijn ontslag te nemen als Geeven niet zou

Het café van Anna van Bree-Gruijters aan de Kiezelbrug.

veranderen. Met opruiende taal, leugens en verdraaien van de feiten probeerde hij zijn collega's tegen de bazen op te zetten.

Op 21 september 1886 is Antonie Geeven naar de herbergier Johannes A. van Bree gegaan. Hij wilde daar wat drinken en het hoofddoel was om bier te hopen. Waarschijnlijk heeft hij hier onenigheid gekregen over de kwaliteit van het bier om dat er te weinig hop aan de moutbrij was toegevoegd. Zogewenst wilde Toon zelf de hop wel toevoegen. Na verloop van tijd werd de stemming al rap grimmiger en ontaarde in een handgemeen. Herbergier van Bree was ook niet bang en is zowel verbaal als fysiek tegen Geeven in het gareel gekomen.

Daags na deze schermutseling ging Geeven met de nodige bravoure naar de burgemeester om hem zijn verhaal te doen. Hij eiste dat de veldwachter hiervan een procesverbaal zou opmaken. Omdat burgemeester Panken maar al te goed wist hoe de verstandhouding tussen Geeven en veldwachter Van Eijck en de burgemeester zelf was, achtte hij het zeer gewenst om hier niet op in te gaan (*de veldwachter*

zou Geeven al eerder hebben mishandeld). Hij besloot om de commandant der Brigade Marechaussee te Helmond hiervan in kennis te stellen en hem te verzoeken om de zaken te onderzoeken en zonodig daarvan een procesverbaal op te maken.

Commandant Selschop besloot om hier van een uitvoerig procesverbaal op te maken. Geeven moest zich na twee jaar voor de rechter van instructie in Roermond komen verantwoorden. De rechtercommissaris Mr. Hoppen oordeelde dat niet veldwachter Van Eijck maar wel Toon Geeven in het ongelijk moest worden gesteld. Dit was voor hem een grote teleurstelling en hij zou zich graag met geweld en grove bewoordingen uiten.

Niemand van de notabelen zoals de wethouders, armmeesters of bestuurders of de burgemeester zelf durfde Geeven in het raadhuis te ontvangen als zij daar alleen aanwezig waren. Geeven was echter wel zo slim dat hij te allen tijde zijn uitingen, bedreigingen en scheldpartijen zou doen op één persoon en alleen dan als er niet meerdere mensen als getuigen bij aanwezig waren. Bij voorkeur deed hij dit als ook zijn eigen vrouw aanwezig

Links op de foto en links van de kanselarij staat het voormalige bisschoppelijk paleis dat werd omgebouwd tot Arrondissementsrechtbank te Roermond.

Op nevenstaande foto is het gebouw met de poort goed te herkennen.

was, dan kon zij hem later en zonedig extra sterken als getuige. Ten einde raad had de burgemeester besloten Geeven bij zich te roepen en een constructief gesprek met hem te voeren.

Met kalmte in zijn stem en mooie woorden leidde de burgervader het gesprek in. In het gesprek stelde hij Geeven voor om zich in de toekomst beter te gedragen en een geheel ander mens te worden. Na voltooiing hiervan of zodra het eerder in het bereik was wilde burgemeester Panken Geeven aan ondergeschikte arbeid helpen bij de Staatsspoorwegen. Het zou een poging ten goede worden. Het was erg jammer dat men hem aan het spoor niet verkoos. Men zag hem niet graag met zijn lomp en onverschillig uiterlijk. Als wever kon hij veel meer verdienen dan hij nu de laatste tijd gedaan had. Hij was liever lui en liep de straten langs en ging liever naar de bedeling dan hij ing werken. Het naar de bedeling gaan kon

*Spoorbaan te Mierlo-Hout ca.1935
Helaas mocht Toon er niet aan werken.*

ook tijdens zijn werk door zijn vrouw of kinderen gedaan worden. Met het zwerven langs de straten was vaak een halve dag of meer gemoeid.

Ook de gemeenteontvanger had regelmatig met de heer Geeven te maken. Zo kreeg Geeven de opdracht om thuis in opdracht textiel te weven. Omdat deze opdracht niet naar de wens van de gemeentelijke ontvanger werd uitgevoerd achtte hij het zijn plicht om ook de burgemeester en wethouders hiervan in kennis te stellen.

Mierlo, den 19 augustus 1889

*Aan Heren Burgemeester en wethouders
Der Gemeente Mierlo*

Ik vind het mij verplicht om de heer burgemeester en wethouders dezer gemeente het volgende mede te delen; dat u al geruime tijd geleden op herhaald aan zwellen Van de Heer burgemeester alhier werk hebt verschafte aan A. Geeven, wever alhier. Ofschoon Geeven zulks werk met tegenzin deed. Omdat Geeven al te goed weet dat hij met alle fabrikanten waar voor hij geweven heeft de meeste last heeft gehad. En als de opdrachtgevers dan heel ontevreden waren, wist Geeven aan ieder van hun wat te zeggen. En wat gebeurt nu. Ik gaf hem laatstelijk een paar weken geleden een hele opdracht om te weven.

Maar liefst 152 meters lang. En zonder enige reden te hebben. Laat hij het stuk gedeeltelijk slecht afgeweven thuis brengen. Een briefje er bijvoegende dat hij nu op een fabriek te Helmond een stuk had gekregen om te weven en het mijne nu niet meer afwerkte.

Dergelijke handeling is in mijne korte loopbaan nog nooit voor gekomen. En nu gaat hij nog verder mijne heren. Hij gaat vertellen dat mijn weefopdracht niet deugde. Want dat het al geheel en al bedorven was. Zo als ieder braaf en fatsoenlijk wever moet voorkomen, moet ook Geeven dit doen. Wat er verder moet gebeuren weet ik niet. Want

ik heb nu ondervonden dat hij niet alleen lui is, maar er ook op uit is om het stuk dat hem te weven was toevertrouwd en waarvoor hij ook goed betaald zou worden, te bederven. Of thans hetzelfde zonedig te behandelen dat het met schade en schande moet verkocht worden.

*De Gemeente ontvanger
(getekend) J. van Grootel*

Diversen keren had Geeven zijn klachten betreffende velen uit Mierlo op papier gezet. Dan stuurde hij deze naar de koning en dan weer naar de commissaris van de koning. Heel kort geleden in 1895 deed Toon wederom een klacht aan de commissaris van de koning toekomen.

De koning stuurde een kennisgeving van ontvangst aan burgemeester Panken en zijn wethouders. Voor alle duidelijkheid schreef hij ook een kopie van de klacht en stuurde deze met de ontvangstbevestiging mee.

*224 afschrift. Eindhoven, januari
1895*

*Aan den Commissaris van den
Koning*

*Of dit het bewijs kan hebben voor
onderzoek van de heer officier van
Justitie te Roermond.*

*Ik, als hij iets soms van mij gezegd
of geschreven zou hebben, zou over-
gaan tot de heer officier en het hem
goed laten maken, want hij of nie-
mand in de hele gemeente kan niets
van mij zeggen als dat ik eerlijk en*

Grenadiers

braaf ben. Hij mij zo weinig onderstand wil geven en geen recht. Sedert nieuwjaar heeft hij ons met een brood bedeed. Maar als hij maar niet verminderd als het enige tijd heeft geduurd per week. De inkomende gelden zijn ruim drie gulden en dan een brood daarbij. Dan bedoel ik zelf dat ik dikwijls ziekelijk ben en influenza heb. Dat het onderzoek mag gedaan worden door de geneeskundige dokter Van de Loo te Eindhoven. Die hun onbekend is.

En dan het verhaal van de gemeenteveldwachter die geweest is te Mierlo bij mij en mijn eerste vrouw, ons dikwijls heeft mishandeld. Dat ik zeer dikwijls heb bevonden, dat de burgemeester en de leden van de raad hier plezier in hadden. En als er gene overheid (meerderheid) bestond dat de burgemeester dan boos was. Hij ons nooit zou helpen en nog minder behandelde als ene gevangen man.

Als hij maar kon, hij bij ons alles zou onttrekken. De jongen maar vijfendertig cent dagloon. Dat hij niet geschikt was voor fabriekswerk. Den jongen is nooit zo als een ander geweest (omdat deze gehandicapt was. Eerder idioot genoemd), daar u gerust naar kunt informeren in Breda bij het 6^e regiment infanterie 1^e Compagnie 3^e Bataljon. Zijne leden zijn wel goed maar hij is niet genoegzaam van verstand.

En den andere (zoon) onbekwaam. Die nooit niet in staat is om te kunnen werken (deze zoon had klompvoeten en misvormde vingers). En dan een weduwan thuis met drie kinderen en een (zoon) in Breda. Het kan niet mijnheer. Zou verlangen als dit zijn zou kunnen. Om dat u mijn bericht over wil te zenden en hoop ik dat u mijn wilt sparen met mijne kinderen en genadig te zijn. En ik zelf ben een oud grenadier dienende in 's Gravenhage in 1869. Ik heb gediend zonder straf en een certificaat van goed gedrag. Al twee jaar gedokterd te Geldrop bij Jaspers.

Kan geen hulp vinden van genezing. De burgemeester staat het niet toe. Bij van der Loo te Eindhoven dokter daar ben ik zelf er naar toe geweest. De recepten mag ik niet naar de apotheek gaan halen. Kan

zelf niet betalen. Dat u hier kunt zien en een ander wel. Als het zo is dat zij soms genezen kunnen worden ben ik heel blij. Zou het zijn soms dat ik dood was en hij (burgemeester) alleen, dan zou hij het wel eens weten kunnen. Aan dokter Jaspers, mij zelf heb beklaagd. Van levensmiddelen en van onderhoud. Waarvan hij mij antwoord geeft dat dit buiten zijn zaak was. Dat hij er zich niet met bemoeit. En wat moet het dan toch.

(Getekent) Antonie Geeven.

Meerdere klachten werden per brief aan de commissaris van de koning en het kabinet van de koning gezonden. Ter bevestiging van ontvangst en mededeling hiervan aan burgemeester Panken te Mierlo zendt hij tegelijkertijd meerdere afschriften van brieven aan hem terug.

5 februari 1895

*Ingekomen 1^e post 4 februari 1895 Noord-Brabant
Kennisgeving van reclames van Antonio Geeven Mierlo.*

Het is voor de derde maal dat ik tot u schrijf en ben verplicht enige regelen tot u te zenden.

Als de Burgemeester hier over mij tegen uw gesproken heeft of geschreven zou ik gaarne bericht willen hebben of hij soms ook iets gezegd zou hebben over mijn gedrag of hij daarop iets weet af te keuren dat niet goed is. U horen en vinden soms over meerdere kanten een verklaring zijne wethouders. Dat ik tegen uw gezegd heb dat ik hun allen tegen heb. De ene is armmeester geweest Johannes van de Bogaard, Johannes van Veldhoven deze en soms nog meer anderen die tegen mij zijn. En als zij dan in de zitting zijn bij de burgemeester, deze zullen hem dan niet tegenspreken. Dat kunt u ook wel denken.

En ik gene getuigen hier van heb. Maar dan daarbij mijn vrouw die nog vele zwakheden heeft. Oh, mijn achtbare wat moet het geworden. Op een andere tijd ging ik naar de burgemeester en vroeg hem mij als u blijft te helpen want ik weet mij geen raad. Hij zei mij geen

armmeester te zijn, maar gij moet een briefje indienen aan mij en het gemeentebestuur. Schrijf daar maar in wat u in vroeger tijd gedaan had naar hogerhand en hoe u zich hebt gewend. En dat wij dat allemaal ten onrechte hebben gedaan.

Dan zal ik u zelf helpen om je achter het slot te krijgen. Daar is hij met zijn wethouders en armbestuur op uit om mij ongelukkig te maken. Maar niet om mij te helpen. O zeer achtbare heer ieder uit onze gemeente Mierlo is in mijner zake goedbekend maar durft er zich niet mee te bemoeien. Ieder heeft schrik van hem (de burgemeester). En dan met al mijn zorgen ben ik ongelukkig. Ik ben belast met het huishouden en mijne vrouw en met mijn vier kinderen. Dus zeer uw achtbare Heer ben toch genoeg overtuigd van het briefje van het armbestuur dat ik u heb laten zien.

In vroeger tijd heb ik zelf meermalen een brief tot uw geschreven met het briefje van het armbestuur daar in. Nooit meer terug gehad. Dus zeer uw achtbare Heer zijt toch zo goed en wilt mij helpen want uw bent toch wel overtuigd het geen onzin of leugens zijn ik uw hier schrijf. En wat zij schrijven daar kan ik niets aan doen. Want het werkt mij gelijk tegen. Al wat zij maar kunnen om mij klein te krijgen.
A. Geeven

Afschrift (ingekomen, kabinet der Koningin, 2 augustus 1895)

Als ik voor mijn recht niet in acht wordt genomen en mijn burgerlijk recht zou onttrokken worden en bij de burgemeester en bij de politie van de hand gewezen door den genoemden commandanten in vele zaken, dat door mij benoemd kan worden. Hare bazen en de luiden die in Helmond samen zijn geweest, dan is voor mij het leven niet te houden. Als van zelf zou ik gerecht en eerlijk wezen om mij achter het slot te helpen.

Dat ik veel vroeger geplaagd ben geworden door den burgemeester en van elk geen recht meer krijg. Dit menen vele straatlopers en nog

meer anderen van de genoemden commandanten, daar weet ik wel van.

Was getekend Antonie Geeven

Was op zegel afschrift.

“Het is schande zulk een man laten werken voor vijfendertig cent per dag voor de hele gemeenten. Over de burgemeester en de leden van de raad heb ik grote reden van te klagen. En zo heeft de verdrukten heden nog, dat voor hem het leven niet is te harden. En geen recht over deze zaken heb gehad. Dat ik goed kan betuigen en dat ik zeer dikwijls ziekelijk ben. En ik zij van beroep handwever. De inkomende gelden zijn ruim drie gulden per week. Van onderstand zowat vijfenzestig centen word bedeed van den armen en ik zij weduwnaar met vier minderjarige kinderen. Van deze inkomende gelden ik kan er mij zelf niet mee voorzien van kleren.

Het werk is zeer slap en er is zeer weinig te verdienen. Sedert de vrouw overleden, is een kind van mij besteld bij mijne zuster. Als ik ziek ben zonder dat ik werken kan, van een gulden per week en geen ene cent meer onderstand krijg. De Heer geneeskundige dokter van der Loo te Eindhoven al tweemaal een briefje heeft gegeven dat ik niet in staat was om te werken.

Gelief mijne paspoort terug te zenden. En in Helmond is nog veel te werken bij sommige fabrieken. Maar laten nog liever hen die ze aan het werk hebben in over tijd werken. De gemeente van Mierlo heeft zeer veel geld inkomende en de gemeentearbeiders voor zulk weinig dagloon laten werken. Dit hebben ze van turf en hout dat jaarlijks wordt verkocht.

Was getekend Antonie Geeven te Mierlo bij Helmond.

Burgemeester Panken.

In Noord-Brabant

Er werd door Antonie nog aan toegevoegd;

En heb zelf gediend in 1867. In 1870 met de oorlog van Frankrijk en Duitsland. Eerste bataljon, vierde compagnie zonder straf. In 's-Hertogenbosch is het te zien hoe deze mij hebben verdrukt maar zij zijn eens dat zij samenspannen en dan zijn mijne klachten ongegrond. Ik verklaar de waarheid.

Onderwerp; Armwezen

Bijl 1 Mierlo, 5 januari 1907

“Ter voldoening aan uwe missive van 13 december j.l. G nr. 105 2^e afdeling, 2^e bureau hebben wij de eer onder terugzending van het daar bijgevoegd stuk en na verhoor van het algemeen of burgerlijk armbestuur onzer gemeente. Uw college dien aangaande te dienen van bericht en raad als; Ten aanzien van bedoeld stuk een brief van onze ambtgenoten van onze buurgemeente Helmond gedagtekend 15 december 1905 genummerd 1185/769 en gericht tot uw college stellen wij al dadelijk op de voorgrond, dat nog door de burgemeester noch door de leden van het gemeentebestuur, noch door het armbestuur alhier arme ingezetenen zijn bewogen of aangezet geworden tot vertrek hetzij naar Helmond hetzij naar elders.

Met name kan aangaande Antonius Geeven, oud 59 jaren verklaard worden dat er zelfs niet over gesproken is. Het voorbeeld door de ons genoemde ambtenaren gewraakt kan dat als zeer slecht gekozen gezegd worden.. Immers, het armbestuur alhier betaalt geregeld de huur van Geeven's woning en tuin. Dien onverminderd is hem altijd ondersteuning verleend zoveel als nodig werd geoordeeld.

Sinds ruim een kwart eeuw is Geeven alhier armlastig geweest. Nooit is beproefd hem hier weg te tronen. Ook niet naar de aangrenzende gemeente Stiphout, alwaar hij de 2^e juni 1847 geboren is. Zulks, in weerwil Geeven bij voortduring een uiterst lastig, leugenachtig en onhebbelijk mens is geweest. Niet alleen in hoge mate voor burgemeester, gemeente- Kerk- en armbestuur. Maar ook voor al zijne

kinderen, familieleden en buren met welken hij steeds in onmin leeft. Ook bij politie en justitie staat Geeven verre van gunstig bekend. Mede in Helmond is hij geen onbekende. Zelfs 2 zijner kinderen zijn aldaar gehuwd en woonachtig. Eertijds was Geeven handwever. Thans rondreizend koopman in lompen en aanverwante artikelen. Daarin bijgestaan door zijn zoon Adrianus, oud 25 jaren.

Wij voegen hier aan toe, dat juist in Helmond de persoon van Geeven zich bij voorkeur gaarne ophield en dat hij aldaar in de laatste jaren een vriend en raadgever bezat in Martinus Kranenpoot, thans overleden, die een koopman was in oud ijzer en lompen, te Helmond. Daar in ene achterbuurt woonde, en bekend stond als te zijn een eerste opposant van alle geestelijk en wereldlijk gezag.

Tegenover het slot van het schrijven van de burgemeester en wethouders van Helmond menen wij juist dat de gemeente Mierlo den last ondervindt van de arme ingezetenen van Helmond. Door dat de won-

Molenstraat in Helmond, het St. Anthoniusgasthuis.

ingen met tuin en het leven van de fabrieksarbeiders en anderen in Mierlo vrij wat goedkoper zijn dan onder Helmond. Zo ook komen verschillende arme personen uit Helmond, wellicht uit te geringe bedeling, hier in Mierlo geregeld en veelvuldig hunne rondte maken.

Voorts dienen hier vermeld, dat het armbestuur van Mierlo voor zijne zieken in het RK Gasthuis te Helmond zorgt en jaarlijks daarvoor enige honderden guldens betaald. Terwijl daar en boven de kosten van hunne behandeling door Helmondse geneeskundige rechtstreeks door de gemeente Mierlo gekweten worden. Resumerende, houden wij ons overtuigd, dat in deze gene sprake kan wezen van afschuiving van armenlasten. En nemen wij de vrijheid Uw college te adviseren onze ambtgenoten van Helmond desgewenst te willen geruststellen. Van de zijde van de gemeente Mierlo behoeft hoegenaamd gene armenvrees te worden geducht.

*Burgemeester en Wethouders van Mierlo. De burgemeester tevens
secretaris
MN Panken*

De Wethouder A. van Gennip

Gebruik of publicatie toegestaan, mits bronvermelding.
Dank aan Leo Lenssen en de onbekende auteurs van foto's.

Bronnen:

Gemeentearchief Mierlo

Archief HKM Mierlo

Archief Leo Lenssen

Archief R. Weijts

Foto's Leo Lenssen, Jos van der Vleuten en Rinie Weijts

Mierlo van oorsprong tot heden, Jean Coenen

Opt Hout, Theo Meulendijks en Jan Vogels

Rinie Weijts

Programma FEESTREVUE

Inhuldiging Kersenkoningin door Ed. Achtb. Heer Burgemeester

1. Opening; Gemengde Koren (dansgroep Mevr. van Stiphout), hierna spreekt de Koningin.
2. Hallo, we gaan weer zingen.
3. Ballonscène.
4. Boerendans (Mevr. v. Stiphout).
5. Etalage-scène.
6. Cheerto Mierlo.
7. Declamatie.
8. Menuet (Mevr. v. Stiphout).
9. In Brabant ligt een kleine plaats.
10. Pauze. (Harmonie speelt Bossche feestmars, aanval op de Dames).
11. Bruiloftscène.
12. Echte zwarte (Tapdanser).
13. Keizerwals (Mevr. v. Stiphout).
14. Hoe bestaat het?
15. Parade Tinsoldaatjes.
16. Hongaarse fantasie (Mevr. v. Stiphout).
17. Moderne scheersalon.
18. Een schone droom.
19. Hup - Mierlo - Hup.
20. Slotscène met alle medewerkers.
21. Fakkeloptocht.

Medewerkenden :

Dansgroep o.l.v. Mevr. van Stiphout,
Harmonie „St. Lucia”, directeur M. v. d. Laar,
Gemengde Zangvereniging „St. Cecilia”,
Gemengde Zangvereniging „St. Lucia”,
o.l.v. Frits van Vlerken.